

Te besluiten om:

1. De nota van inspraak Transitievisie Warmte Doetinchem vast te stellen.
2. De Transitievisie Warmte Doetinchem vast te stellen.

Inleiding

In het klimaatakkoord is afgesproken dat de warmtevoorziening van gebouwen in Nederland in 2050 volledig CO₂-vrij is. Gevolg daarvan is dat we in 2050 geen aardgas meer gebruiken in onze gebouwen. Zo willen we ook in Doetinchem uiterlijk in 2050 afscheid nemen van aardgas. Dit is een flinke klus die de komende decennia zal duren. Zowel gemeente, bedrijven als inwoners hebben een rol in de transitie naar aardgasvrij. Om alle partijen voldoende tijd te geven voor de opgave, moeten we nu al starten. Ook vanuit het Rijk ligt er de opdracht om als gemeente uiterlijk eind 2021 een eerste transitievisie Warmte vast te stellen. Afgelopen jaar hebben wij daarom samen met Sité Woondiensten, netbeheerder Liander en Waterschap Rijn en IJssel gewerkt aan een Transitievisie Warmte Doetinchem. In dit proces zijn ook inwoners en andere belanghebbende stakeholders betrokken.

De visie geeft ons richting om de komende jaren aan de slag te gaan. In de visie hebben we een buurtprioritering van 15 buurten opgenomen. Met deze buurten gaan we komende jaren in gesprek om te komen tot een buurtuitvoeringsplan. In 2022 willen we starten met de eerste twee buurten. De transitievisie moet elke vijf jaar worden geactualiseerd, of zoveel eerder als we met elkaar nodig vinden.

Eerdere besluitvorming en informatie

Op 28 januari 2021 heeft uw raad het plan van aanpak Transitievisie Warmte Doetinchem vastgesteld. Op 15 juli 2021 bent u akkoord gegaan met de buurtprioritering, die de uitkomst is van de multicriteria analyse tool.

In de raadsmededeling van 12 oktober 2021 hebben we u geïnformeerd over de terinzagelegging van de concept Transitievisie Warmte Doetinchem.

Betrokkenheid inwoners

Op 20 april en 23 juni 2021 hebben we voor inwoners informatiebijeenkomsten over de Transitievisie Warmte Doetinchem georganiseerd. In deze bijeenkomsten hebben we aan de hand van een presentatie informatie over de Transitievisie Warmte gegeven en hebben we vragen beantwoord. Van beide bijeenkomsten hebben we de presentaties en de verslagen op onze website gezet (<https://www.doetinchem.nl/transitievisie-warmte>).

Omdat het kennisniveau van de aanwezigen bij de informatiebijeenkomsten behoorlijk verschilde, hebben we op verzoek van de aanwezigen op 26 mei 2021 een extra masterclass warmte-alternatieven Doetinchem georganiseerd.

Inspraak

De concept Transitievisie Warmte Doetinchem heeft in de periode 21 oktober tot en met 1 december 2021 voor inspraak ter inzage gelegen. Bij de vaststelling van de Transitievisie Warmte Doetinchem dient de inspraakreactie beantwoord te worden.

Argumenten

1.1 De ingediende inspraakreacties geven geen aanleiding om de Transitievisie Warmte aan te passen.

Tijdens de inspraakperiode hebben we twee inspraakreacties ontvangen. In de nota van inspraak Transitievisie Warmte Doetinchem (bijlage 1) hebben we de inspraakreacties beantwoord.

De inspraakreacties geven geen aanleiding om de Transitievisie Warmte aan te passen.

Wel hebben we enkele ondergeschikte wijzigingen doorgevoerd: het voorwoord ingevuld en een tekstuele aanpassing gedaan.

2.1 Door het vaststellen van de Transitievisie Warmte zetten we een belangrijke stap in onze ambitie om energieneutraal te worden.

Nederland heeft als doel om een energieneutrale samenleving te zijn in 2050. De Transitievisie Warmte geeft weer hoe de gemeente de warmtevraag in de gebouwde omgeving op een aardgasvrije en duurzame manier kan invullen en in welk tempo dat zal verlopen. Door in te stemmen met de Transitievisie Warmte zijn we weer een stap dichterbij het realiseren van onze gemeentelijke ambitie.

2.2 Vanuit het Klimaatakkoord is elke gemeente verplicht om in 2021 een Transitievisie Warmte te hebben vastgesteld door de raad.

De nationale aanleiding voor deze Transitievisie Warmte komt voort uit het internationale klimaatakkoord van Parijs en de Nederlandse doorvertaling hiervan. Dit nationale Klimaatakkoord stelt dat gemeenten een belangrijke regisserende rol vervullen in deze transitie en dat zij samen met het Rijk, de netbeheerders, provincies, waterschappen en andere partijen tot een programmatische aanpak komen om invulling te geven aan de noodzakelijke energietransitie. In het Klimaatakkoord staat ook dat elke gemeente uiterlijk in 2021 een Transitievisie Warmte vastgesteld heeft. In Doetinchem wordt de Transitievisie Warmte in januari 2022 vastgesteld.

2.3 De Transitievisie Warmte Doetinchem geeft inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden richting welke stappen ze komende jaren naar aardgasvrij kunnen zetten.

In de Transitievisie schetsen we welke stappen gezet moeten worden naar een aardgasvrij Doetinchem. Aardgasvrij wil zeggen dat voor het produceren van producten en het verwarmen van gebouwen door inwoners en bedrijven geen aardgas gebruikt mag worden. In de Transitievisie Warmte onderbouwen we welke duurzame warmtevoorzieningen in de verschillende buurten als alternatief beschikbaar zijn en welke daarvan voor de hand liggen. Ook geven we aan in welke buurten we met een eerste verkenning willen beginnen voor een buurtuitvoeringsplan.

2.4 De Transitievisie Warmte Doetinchem is de basis voor de gesprekken in de buurten om te komen tot een buurtuitvoeringsplan.

De Transitievisie is het slotstuk van veel overleg met partners, maar het is ook het startpunt van de werkelijke transitie. Omdat deze overstap naar aardgasvrij uiteindelijk (bijna) ieder huishouden raakt, vinden we het belangrijk dat inwoners en ondernemers mee kunnen praten over de beste oplossing voor hun huis, bedrijf en buurt. De Transitievisie Warmte beschrijft uitgangspunten en aandachtspunten voor het vervolgtraject. We betrekken inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden daarom actief in de buurtuitvoeringsplannen die per buurt worden gemaakt. Door dit inzicht te geven in de globale route naar aardgasvrij in onze gemeente, krijgen huiseigenaren en ondernemers een eerste handelingsperspectief voor hoe zij bij kunnen dragen aan de transitie.

2.5 De top 15 buurtprioritering is niet in beton gegoten.

In de transitievisie is een buurtprioritering opgenomen. Deze buurtprioritering is gemaakt op basis van een technische analyse over de kansen per buurt en is een startpunt voor gesprekken met de buurt en samenwerkingspartners.

In de toekomst kunnen zich ontwikkelingen voordoen die erom vragen om in een buurt eerder te beginnen met een buurtuitvoeringsplan. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- een grootschalige renovatie of transformatie in een buurt van Sité Woondiensten;
- netbeheerder Liander gaat aan de gang met het aardgasnet in een buurt
- de gemeente heeft plannen voor een grootschalige herinrichting in een bepaalde buurt;
- in een buurt ontstaat een initiatief om zelf aan de gang te gaan met een alternatieve warmtevoorziening;
- toegekende subsidies (zoals Wijk van de Toekomst, Gelders Investeringsimpuls, Volkshuisvestingsfonds) voor de aanpak van specifieke buurten.

2.6 In Doetinchem kiezen we voor een meervoudige aanpak.

Op basis van de buurtprioritering starten we in 2022 met de Kleurrijke buurt en de Romantische buurt Zuid in wijk Dichteren. Om tot een buurtuitvoeringsplan te komen, is een intensief proces met inwoners, ondernemers en instellingen noodzakelijk. We verwachten een doorlooptijd van 1,5 tot 2 jaar.

Daarnaast gaan we aan de gang met een gemeente rede aanpak. De inzet van deze aanpak is energie besparen, isoleren, ventileren en groene energie opwekken. Dit doen we samen met inwoners, ondernemers en instellingen. Door te isoleren, hebben we minder energie nodig om gebouwen te verwarmen. Energie die we niet verspillen, hoeven we ook niet op te wekken. Het energieloket Agem zal hierbij een belangrijke rol krijgen.

Verder richten we onze aandacht op de drie buurten (Overstegen West, de Muziekbuit en de Schrijvers- en Dichtersbuurt) waarvoor we een flinke bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds hebben ontvangen.

Financiën

In de decembercirculaire 2019 heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor het realiseren van de Regionale Energie Strategieën (RES) en op de ondersteuning van gemeenten bij de transitievisies warmte.

Het Rijk verstrekt deze middelen voor de jaren 2019 tot en met 2021 ter hoogte van ongeveer € 254.099. Als basis wordt aangegeven:

- Middelen voor het ontwikkelen van een visie op het gebied van transitie warmte (€ 202.101);
- Visie wijkaanpak (€ 9.997);
- Visie energieloket (€ 42.001).

Bij de behandeling van de jaarrekeningen 2019 en 2020 zijn de middelen uit de decembercirculaire toegevoegd aan het betreffende taakveld in 2020 en 2021 (onderdeel uitvoeringsprogramma duurzaamheid). Deze periode sluit aan bij de uitvoeringsperiode zoals het Rijk die ook heeft beoogd. In 2021 hebben we van de klimaatgelden een bedrag van € 53.698 uitgegeven.

Naar verwachting zal het in 2021 niet gebruikte geld (bij de peilstok ingeschat op ongeveer € 196.000) moeten worden doorgeschoven naar 2022 om de komende jaren de doelstellingen van het Rijk te halen.

Van het rijk kunnen we komende jaren aanvullende middelen verwachten voor deze opgave. De verwachting is dat het Rijk in 2021 opnieuw middelen beschikbaar stelt voor de ondersteuning van gemeenten bij de transitievisies warmte (voor de jaren 2022 en verder). Onduidelijk is nog wanneer en hoeveel. Deze extra middelen zijn nodig om de warmtetransitie betaalbaar te houden. Het gaat daarbij zowel om proceskosten als uitvoeringskosten.

De kosten van de externe adviesbureaus en de interne uren worden uit deze middelen betaald (Fcl 47406005).

Kanttekeningen

1.1 Is de warmtetransitie betaalbaar voor iedereen?

Naast proceskosten voor ons als gemeente vraagt de warmtetransitie ook grote investeringen vanuit de samenleving. De stap van aardgas naar duurzame warmte kan zeker niet kosteloos worden gezet. Er zijn investeringen nodig voor isolatie, installaties of de aanleg van nieuwe warmtebronnen en infrastructuur. De Rijksoverheid speelt een belangrijke rol om de overstap naar aardgasvrije buurten financieel haalbaar te maken. De betaalbaarheid is één van de criteria om draagvlak te vinden. Een zwaarwegend criterium bij het kiezen van een aardgasvrije techniek is daarom de techniek met de laagste totale kosten. We sturen naast duurzaamheid aan op de laagste kosten voor bewoners, bedrijven en alle belanghebbenden. Soms is dat echter niet genoeg om de overstap betaalbaar te maken en zijn er subsidies en financieringsregelingen nodig om het voor iedereen mogelijk te maken mee te doen.

1.2 Er zijn nog veel onzekerheden.

Fasegewijs nemen we afscheid van de fossiele brandstoffen (voornamelijk aardgas) als vertrouwde en betrouwbare warmtebron. Daarmee slaan we nieuwe wegen in met de nodige onzekerheden. De daaraan verbonden risico's hebben betrekking op aspecten als draagvlak, techniek, organisatie en financiën. Of het lukt om voor 2050 aardgasvrij te zijn is van veel zaken afhankelijk en onze invloed daarop is in sommige gevallen gering. De beschikbaarheid van voldoende aannemers/ installateurs bijvoorbeeld, of de doorontwikkeling van technieken als geothermie en waterstof, maar ook de mogelijkheden tot financiering voor de groep 'niet kunnens'. We doen als gemeente dat wat in ons vermogen ligt, maar zijn afhankelijk van landelijke ontwikkelingen en stand van de techniek.

Vervolg

Nadat u de nota van inspraak en de Transitievisie Warmte Doetinchem hebt vastgesteld, maken we de vaststelling bekend in via de volgende communicatiekanalen:

- Doetinchems Vizier
- Gemeentelijke website
- Officiële bekendmakingen

Daarna starten we met het uitvoeren van de visie en gaan we samen met de betrokken stakeholders beginnen met de buurtuitvoeringsplannen. We beginnen in 2022 met de Kleurrijke buurt en de Romantische buurt Zuid in wijk Dichtereren. Gezamenlijk met de vastgoedeigenaren onderzoeken we welk warmtealternatief het meest voor de hand ligt voor deze buurt.

Er gaat projectmatig gewerkt worden per buurt, met stakeholders die belang hebben in die specifieke buurten.

Daarnaast wordt er specifiek aandacht besteed aan isolatiemaatregelen voor heel Doetinchem en aan informatievoorziening over warmtepompen.

Bijlagen

1. Inspraakreacties geanonimiseerd
2. Nota van inspraak Transitievisie Warmte Doetinchem
3. Transitievisie Warmte Doetinchem

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenbergh

mr. M. Boumans MBA MPM